

Елеонора СКИБА
професор кафедри психології,
соціології та педагогіки
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ,
доктор філософських наук, професор

НАБУТТЯ ГЕНДЕРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЯК ВТІЛЕННЯ ПРИНЦИПУ ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ ПОЛІЦІЇ

Сучасне бачення майбутнього співіснування суспільств у загальній картині світу нерозривно пов'язане з необхідністю максимального розвитку індивідуальної відповідальності особистості в процесі професійної діяльності, особливо в умовах постійно діючих викликів різних характер: соціальний, економічний, культурний, психологічний та емоційний. Вимоги нового підходу до виконання своїх професійних обов'язків передбачають формування світогляду на демократичних засадах з урахуванням взаємодії та взаємовпливу особистості, суспільства та держави у створенні сучасного соціокультурного дискурсу. Одним із дієвих інструментів досягнення мети створення справедливого та гармонійного суспільства є включення гендерної компетентності як однієї зі складових правозахисної освіти до системи професійної підготовки поліцейських, що має забезпечити втілення гуманістичні цінності в суспільстві. Верховенство права, як один із показників функціонування правової держави, передбачає повагу до прав людини, рівність усіх людей перед законом і невідворотність покарання за його порушення. Попередження порушень прав людини є найвищою метою поліцейських офіцерів громади.

Треба визнати, що в умовах глобалізації соціальні системи набули таких ознак, як відкритість, нестійкість, несподіваність, непередбачуваність та нелінійність соціально-політичного типу розвитку суспільного середовища.

Звідси відчуття втраченого контролю за ситуацією, нестабільності на всіх рівнях соціальної структури, відчуття хаотичності і некерованості соціальних перетворень суспільних трансформацій.

Метою впровадження гендерної складової в різних її аспектах у навчальний процес майбутніх правоохоронців є частиною процесу формування у здобувачів вищої освіти світогляду, що ґрунтується на принципах справедливості, поваги до прав людини та недопущення гендерної дискримінації у будь-яких проявах, а також набуття знань та навичок, що спрямовані на реальне забезпечення у практичній площині принципу рівності чоловіків та жінок. Концепція гендерної рівності в освіті забезпечує як для чоловіків, так і для жінок доступ до освіти, до можливостей вільного соціально-культурного розвитку, що сприяє процесу соціалізації та втіленні у житті гуманістичних норм і цінностей.

Освіта спрямована на формування в суспільстві поваги до принципів рівності і недискримінації, має бути важливою і в процесі підготовки майбутніх спеціалістів з правоохоронної діяльності. Одним із соціальних завдань вищої освіти поліцейських є створення передумов для зміцнення єдності у суспільстві на основі зменшення соціальної напруженості через боротьбу з гендерною нерівністю на всіх рівнях соціальних інститутів. Такий підхід через включення знань з гендерної теорії у загальну парадигму освіти сприяє підготовці професійних кадрів, які забезпечують функціонування гендерно чутливих практик та запровадження принципів недискримінації серед чоловіків та жінок.

Повага до гідності людини як одного із невід'ємних прав кожної людини безпосередньо пов'язана із боротьбою проти прояву гендерно зумовленого домашнього насильства та гендерної дискримінації у публічній та приватній сферах. Знання з гендерної теорії, навички критичного мислення щодо негативного впливу гендерних стереотипів, вміння встановити причинно-наслідкові зв'язки на підставі логічно обґрунтованих висновків допомагає офіцерам поліції встановлювати професійно спрямований контакт, що позитивно впливає на попередження правопорушення у сфері захисту прав людини. Сучасний офіцер поліції має чітко усвідомлювати, що стан гендерних відносин є показником змін у площині соціально-культурних відносин та проявом дії у практичній площині верховенства права, де повага до прав людини є найвищою цінністю.

Список використаних джерел:

1. Скиба Е. К. Методологія подолання гендерних конфліктів. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішні справ*. 2021. Спец. вип. № 2. С. 174-179.
2. Скиба Е. К. Гендерні виклики. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішні справ*. 2022. № 2. С. 187-194.

Петро ГНАТЕНКО

головний науковий співробітник
Інституту соціальної та політичної психології,
член-кореспондент Національної академії
педагогічних наук України,
доктор філософських наук, професор,
заслужений діяч науки і техніки України

ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОГО ПРОГНОЗУВАННЯ У СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬНОЗНАВСТВІ

З другої половини ХХ століття почався активний розвиток науки, що в широкому розумінні охоплює комплексні уявлення про майбутні перспективи людства, його основні цінності та соціокультурні проєкти. У